

STUDIA Z DZIEJÓW
ŚREDNIOWIECZA

TOM 27

B. Śliwiński

*Tom dedykujemy
Profesorowi Błażewi Śliwińskiemu
w siedemdziesiątą rocznicę urodzin
Ad Multos annos, Panie Profesorze!*

Redakcja

STUDIA Z DZIEJÓW
ŚREDNIOWIECZA
TOM 27

Zakład Historii Średniowiecza Polski
i Nauk Pomocniczych Historii
Uniwersytetu Gdańskiego

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
Gdańsk 2024

Rada redakcyjna

prof. dr hab. Beata Mozejko (Instytut Historii Uniwersytetu Gdańskiego, Polska) (beata.mozejko@ug.edu.pl); dr hab. Marek Smoliński, prof. UG. (Instytut Historii Uniwersytetu Gdańskiego, Polska) (mszczuj1294@gmail.com); prof. dr hab. Sobiesław Szybkowski (Instytut Historii Uniwersytetu Gdańskiego, Polska) (sobieslaw.szybkowski@ug.edu.pl)

doc. mgr Robert Antonín, Ph.D. (Ostravská univerzita, Czechy), dr Julia Burkhardt (Universität Heidelberg, Niemcy), dr Marcin Grulkowski (Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk, Polska), prof. mgr Libor Jan, Ph.D (Masarykova univerzita Brno, Czechy), dr hab. Ireneusz Milewski, prof. UG (Uniwersytet Gdański, Polska), prof. dr Balázs Nagy (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Central European, University, Budapeszt, Węgry), doc. mgr Martin Nodl, Ph.D. (Centrum medievistických studií Praha, Czechy), dr Paul Srodecki (Christian-Albrechts-Universität zu Kiel, Niemcy), prof. dr hab. Stanisław A. Sroka (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Polska), dr hab. Adam Szweda, prof. UMK (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska), prof. dr Justyna Wubs-Mrozewicz (Universiteit van Amsterdam, Holandia)

Publikacja recenzowana

Redaktor Wydawnictwa: Sonia Cynke

Tłumaczenie tekstów na j. angielski: Lingua Lab

Tłumaczenie streszczeń na j. angielski i proofreading: Piotr Styk

Koncepcja graficzna serii: Karolina Johnson

Projekt okładki i stron tytułowych: Maksymilian Biniakiewicz

Na okładce zdjęcie Pałacu Wielkich Mistrzów w Malborku, fot. Christopher Hermann / „Studia z Dziejów Średniowiecza” 2023, t. 26, s. 78

Na frontyspisie zdjęcie Profesora Błażeja Śliwińskiego, fot. Dominik Paszliński / www.gdansk.pl

Publikacja sfinansowana ze środków Wydziału Historycznego Uniwersytetu Gdańskiego oraz w ramach grantu Ministerstwa Edukacji i Nauki, Rozwój Czasopism Naukowych 2022–2024 RCN/SP/0220/2021/1

ISSN 2084-4492, ISSN 2544-2562 (online)

Wersją pierwotną czasopisma jest wersja papierowa

Czasopismo indeksowane w BazHum, Index Copernicus, ERIH PLUS

Strona internetowa czasopisma: <http://czasopisma.bg.ug.edu.pl/index.php/stzdsr>

<https://spark.adobe.com/page/yUaAZajmU5uef/>

© Copyright by Uniwersytet Gdański

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot

tel./fax 58 523 11 37, tel. 725 991 206

e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl

www.wyd.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: www.kiw.ug.edu.pl

Druk i oprawa

Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego

ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot

tel. 58 523 14 49; fax 58 551 05 32

Spis treści

<i>Biogram prof. dr. hab. Błażeja Śliwińskiego</i>	9
<i>Bibliografia prac prof. dr. hab. Błażeja Śliwińskiego</i>	15
<i>Skróty archiwów, źródeł, publikacji i serii wydawniczych</i>	39

ARTYKUŁY

Witold Brzeziński

<i>„Et repercussit sibi domum ipsius violenter et potenter... et intulit eiulnera”. Wybrane historie (o) przemocy w życiu kobiet z kregu szlachty z ksiąg sądowych dawnych powiatów Wielkopolski drugiej połowy XV i początków XVI wieku</i>	47
--	----

Marcin Grulkowski

<i>O szyderstwach na gdańskiej ulicy i ochronie prawnej honoru kobiet w XV wieku na tle miast niemieckich</i>	76
---	----

Sławomir Józwiak, Marcin Wiewióra

<i>Clay harvesting and production of bricks in the Teutonic Order state in Prussia in the 14th and the first half of the 15th centuries. An attempt at a synthesis</i>	111
--	-----

Rafał Kubicki

<i>Remarks on town, parish and monastic schools in the State of the Teutonic Order in Prussia and in Royal Prussia in the Middle Ages</i>	158
---	-----

Karolina Morawska

<i>Mistrz Wincenty i debitum coniugale. Refleksja nad obowiązkiem małżeńskim</i>	184
--	-----

- Beata Mozejko
*Raz jeszcze o Margareth von der Beke.
Przyczynek do kwestii roli kobiet w pielęgnowaniu
pamięci o rodzinie* 205
- Marek Smoliński
*Nadbałtyckie, połabskie i pomorskie uzupełnienia
do prac o jeniectwie w średniowieczu
(część pierwsza)* 221
- Anna Sochacka
*Pozycja pierwszych wojewodów lubelskich w polskiej
elicie władzy (druga połowa XV–początek XVI wieku) . . .* 287
- Jarosław Sochacki
*On Louis the Younger's war expedition in 869.
Against the Obodrites or the Sorbs?* 323
- Jędrzej Szerle
*Czy Agata, żona anglosaskiego księcia
Edwarda Wygnańca, mogła być córką Mieszka II? . . .* 339
- Sobiesław Szybkowski
*Służba najemna/zaciężna i dowódcza jako droga
do awansu społecznego polskiej szlachty
późnośredniowiecznej. Studium kilku
pozytywnych przypadków* 357
- Zofia Wilk-Woś
*Between cooperation and competition:
The relations between the Church in Gniezno
and the Church in Wrocław in the fifteenth century . . .* 382
- Maciej Wojcieszak
*Kilka uwag na temat obrazu „idealnego władcy”
Teodoryka Wielkiego w świetle „Variae”
Kasjodora Senatora (część druga)* 403

Krzysztof Wroński	
<i>The church within the walls. Sacred spaces in Hospitaller castles</i>	425
Joachim Zdrenka	
<i>Joannicka i pojoannicka płyta nagrobna z terenu Pomorza Zachodniego z lat 1399 i 1616</i>	458

ŹRÓDŁA

Aleksandra Girsztowt-Biskup	
<i>Nieznany dokument do dziejów Golubia z 1349 r.</i>	471
<i>Recenzenci</i>	481
<i>Autorzy</i>	483